

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRINING
BUYRUG'I**

2025 - yil "28"-may

200-son

Toshkent shahri

Ayrim oliy ta'lismuassasalarining ustavlarini tasdiqlash to'g'risida

O'zbekiston Respublikasi "Ta'lismuassasalarining ustavlarini tasdiqlash to'g'risida"gi Qonunining 32-moddasi hamda Vazirlar Mahkamasining "O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi faoliyatini tartibga solish sohasidagi ayrim normativ-huquqiy hujjatlarni tasdiqlash to'g'risida" 2024-yil 8-avgustdagi 489-son qaroriga muvofiq

BUYURAMAN:

1. Zahiriddin Muhammad Bobur nomidagi Andijon davlat universitetining ustavi 1-ilovaga, Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universitetining ustavi 2-ilovaga muvofiq tasdiqlansin.

2. Zahiriddin Muhammad Bobur nomidagi Andijon davlat universiteti (B. Akbaraliyev) hamda Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti (S.Turobjonov):

tasdiqlangan ustavni o'rnatilgan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazsin;
ustavda belgilangan vazifalarni amalga oshirish bo'yicha chora-tadbirlar ishlab chiqsin va ijrosini ta'minlasin;

faoliyatini mazkur ustavga muvofiq yuritilishini doimiy nazoratga olsin.

3. Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2022-yil 24-martdagi 115-son buyrug'ining 1-ilovasi hamda Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirining 2023-yil 13-oktyabrdagi 457-son buyrug'ining 1-ilovasi o'z kuchini yo'qotgan deb hisoblansin.

4. Mazkur buyruq ijrosining nazorati vazirning birinchi o'rinnbosari Sh. Daliyev zimmasiga yuklansin.

Vazir

K. Sharipov

Hujjat haqiqiyligini mobil qurilma
yordamida QR-kodni skaner qilish
orqali tekshirish mumkin

Andijon davlat universiteti

K/R: №6/128

2025-yil 30-may

Davlat organlari va tashkilotlarining davlat ro'yxatidan o'tganligi to'g'risida

GUVOHNOMA

"Z.M.BOBUR NOMIDAGI ANDIJON DAVLAT UNIVERSITETI" DAVLAT MUASSASASI

Davlat organlari va tashkilotlarining nomi

202 217 655

Soliq to'lovchining identifikatsiya raqami (STIR)

Tashkil etish (qayta tashkil etish, boshqa ro'yxatga olish, axborotni o'zgartirish)

28.05.1992

5/5

Sana

Tasdiqlandi

Tashkiliy-huquqiy shakli:

DAVLAT MUASSASASI

Tomonidan berilgan:

ANDIJON VILOYATI, ANDIJON SHAHAR DXM

4495527

Andijon shahar Adliya bo'limi
Davlat xizmatlari markazi tomonidan
2025-yil "5" uchun
5/5-son reyestr raqamni bilan

"RO'YXATGA OLINGAN"

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim,
fan va innovatsiyalar vazirining
2025-yil "28"-may dagi
son buyrug'i bilan

"TASDIQLANGAN"

Zahiriddin Muhammad Bobur nomidagi
ANDIJON DAVLAT UNIVERSITETI
USTAVI

**Zahiriddin Muhammad Bobur nomidagi
ANDIJON DAVLAT UNIVERSITETI
USTAVI**

I. Umumiy qoidalar

1. Zahiriddin Muhammad Bobur nomidagi Andijon davlat universiteti (keyingi o‘rinlarda – Universitet) O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 1992-yil 28-fevraldagi PF-365-sonli “Respublikaning yangi oliy o‘quv yurtlarini tashkil qilish to‘g‘risida”gi Farmoni asosida Andijon davlat pedagogika instituti negizida tashkil qilingan hamda Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi tashkiliy tuzilmasiga kiritilgan.

2. Universitet davlat oliy ta’lim muassasasi hisoblanib, oliy ta’limning asosiy va qo‘shma ta’lim dasturlarini bajarish bo‘yicha ta’lim faoliyati bilan shug‘ullanadi. Shuningdek, O‘zbekiston Respublikasining qonunchilik hujjatlariga muvofiq o‘quv, ilmiy-metodik va boshqa faoliyatlarni amalga oshiradi hamda ta’lim xizmatlarini ko‘rsatadi.

3. Universitet o‘z faoliyatida O‘zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi, O‘zbekiston Respublikasining “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonuni, O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Palatalarining qarorlari, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining farmonlari va qarorlari, Vazirlar Mahkamasining qarorlari, O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirining buyruqlari hamda mazkur Ustavga amal qiladi.

4. Universitet bakalavriat ta’lim yo‘nalishlari, magistratura va doktorantura mutaxassisliklari bo‘yicha yuqori malakali kadrlar tayyorlanishini ta’minlaydi. Shuningdek, Universitet shartnoma asosida ikkinchi va undan keyingi oliy ma’lumotni olishni tashkil etadi.

5. Universitet ta’lim olish shakllari quyidagilardan iborat:
ishlab chiqarishdan ajralgan holda ta’lim olish (kunduzgi);
ishlab chiqarishdan ajralmagan holda ta’lim olish (sirtqi, masofaviy, dual);
ishlab chiqarishdan ajralmagan holda ta’lim olish (kechki);
ishlab chiqarishdan ajralgan holda ta’lim olish (magistratura);
ishlab chiqarishdan ajralgan holda ta’lim olish (oliy ta’limdan keyingi ta’lim);

muqobil ta’limning kredit-modul tizimiga asoslangan maqbullashtirilgan kunduzgi ta’lim shakli (part-time education)

Qonunchilik hujjatlariga muvofiq universitetda ta’lim olishning boshqa shakllari ham joriy etilishi mumkin.

6. Universitet yuridik shaxs maqomiga ega bo‘lgan budget mablag‘larini oluvchi davlat tashkiloti hisoblanadi. Operativ boshqaruvida o‘ziga xos maxsus mol-mulkka ega va ushbu mol-mulk bo‘yicha o‘z majburiyatlariga muvofiq javob beradi, o‘z nomidan mol-mulk sotib olishi va mulkiy hamda nomulkiy huquqlarni amalga oshirish, zimmasiga majburiyat olishi, sudda da’vogar va javobgar bo‘lishi mumkin.

Universitet mustaqil balansga, O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi G'aznachiligi yoki uning tegishli boshqarmalarida shaxsiy g'azna hisob varaqlariga, shu jumladan, bank muassasalarida valyuta bo'yicha hisob raqamlariga, O'zbekiston Respublikasi Davlat gerbi tasviri tushirilgan va o'z nomi yozilgan muhrga, shtamplar va boshqa rekvizitlarga ega.

Universitet internet tizimida o'zining rasmiy adu.edu.uz veb-saytiga ega
E-mail: agsu_info@edu.uz

Universitet joylashgan manzil: 170100, O'zbekiston Respublikasi, Andijon shahar, Universitet ko'chasi, 129-uy.

Universitetning o'zbek, rus va ingliz tillaridagi rasmiy to'liq (qisqa) nomi:

davlat tilida: Zahiriddin Muhammad Bobur nomidagi Andijon davlat universiteti (ADU);

rus tilida: Аиджанский государственный университет имени Захириддина Мухаммад Бабура (АГУ).

ingliz tilida: Andijan State University named after Zahiriddin Muhammad Bobur (ASU)

7. Universitet o'z faoliyatini davlat va xo'jalik boshqaruvi organlari, mahalliy davlat hokimiyati organlari, kadrlar buyurtmachilari va boshqa tashkilotlar, shu jumladan, xorijiy hamkor tashkilotlar bilan o'zaro hamkorlikda amalga oshiradi.

Universitet faoliyatida Davlat muassasalari to'g'risidagi nizomga muvofiq:

a) O'zbekiston Respublikasi Prezidenti va Vazirlar Mahkamasining hujjatlarida nazarda tutilgan hollardan tashqari, davlat muassasalariga xo'jalik jamiyatlarini ta'sis etish hamda ularning ustav fondi (ustav kapitali)da ishtirok etishi ta'qilanganadi;

b) davlat muassasasining mol-mulki Vazirlar Mahkamasining qaroriga asosan garovga qo'yilishi, bunda qonunchilik hujjatlarida belgilangan xususiyashtirilmaydigan davlat mulklari, shuningdek, xo'jalik jamiyatlariga o'zgartirilayotgan davlat muassasalari mulkclarini garovga qo'yishga yo'l qo'yilmaydi;

c) davlat muassasasi o'z tarkibiga kiradigan tashkilotlarga tegishli ko'chmas mulkini bir tashkilotdan boshqa biriga operativ boshqaruvi huquqi asosida o'tkazish to'g'risida Davlat aktivlari agentligi bilan kelishgandan so'ng qaror qabul qilinishi mumkin;

d) davlat muassasasining ko'chmas mulk obyekti va bo'sh yer uchastkalari negizida amalga oshiriladigan davlat – xususiy sheriklik loyihalari to'g'risidagi ma'lumotlarni davlat sherigi tomonidan tegishli bitim imzolangandan so'ng "Davlat mulki" axborot tizimiga kiritib boriladi;

f) Davlat muassasasining asosiy vositalarini hamda qurilishi tugallanmagan ob'yeqtalarini belgilangan tartibda sotish yoki buzish quyidagi shartlardan biri mavjud bo'lgan taqdirda amalga oshiriladi, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti va Vazirlar Mahkamasining hujjatlariga muvofiq sotiladiganlari bundan mustasno:

-belgilangan xizmat muddatining tamom bo‘lishi (to‘liq yaroqsiz deb topilishi);

-ularning jismoniy eskirishi, avariyalar, tabiiy ofatlar, foydalanishning normal sharoitlari buzilishi oqibatida yaroqsiz holga kelishi;

-ma’naviy eskirishi;

-davlat muassasalari binolari qurilishi, kengaytirilishi, rekonstruksiya qilinishi, modernizatsiya qilinishi va qayta tashkil etilishi munosabati bilan bo‘shab qolishi;

-foydalanish zarurati bo‘limganda.

II. Universitetning asosiy maqsadi, vazifalari va funksiyalari

8. Har tomonlama rivojlangan, Vatanini qadrlovchi, davlat va jamiyat oldidagi o‘z mas’uliyatini his qiluvchi, mamlakat kelajagi uchun vijdonan va halol mehnat qiluvchi, milliy va umuminsoniy qadriyatlarni hurmat qiluvchi, qonunlarga so‘zsiz itoat etuvchi hamda xalqaro ta’lim maydonida raqobatbardosh, yuqori malakali, zamonaviy iqtisodiyotning tegishli sohalari bo‘yicha oliy ma’lumotli mutaxassislarni va ilmiy-pedagog kadrlarni tayyorlash Universitetning asosiy maqsadi hisoblanadi.

9. Asosiy maqsaddan kelib chiqqan holda quyidagilar Universitetning asosiy vazifalari hisoblanadi:

- zamonaviy talablar, ilg‘or xalqaro tajriba va mehnat bozori ehtiyojlari asosida yuqori malakali, ijodiy fikrlaydigan, halol kadrlar tayyorlashni ta’minalash;

- iqtisodiyotning tegishli sohalari bo‘yicha talabalarning fundamental, bazaviy, shuningdek, amaliy kasbiy tayyorgarligini ta’minalaydigan o‘quv reja va dasturlar asosida bakalavrular, magistrler tayyorlash;

- ish beruvchilar ehtiyojidan kelib chiqib, talabalarda tahliliy fikrash va kasbiy ko‘nikmalarni rivojlantirish, yangi bilimlarni mustaqil ravishda egallash va ulardan foydalanish ko‘nikmasini shakllantirishni ta’minalaydigan o‘qitishning zamonaviy shakl va metodlari, pedagogik, innovatsion, axborot-kommunikatsiya texnologiyalarni keng qo’llash;

- fanlarni tanlash imkoniyatini ta’milagan holda Yevropa kredit tizimini (European Credit Transfer and Accumulation System) joriy etish, shu jumladan talabalar o‘quv yuklamasi hajmini aniqlashning xalqaro shartli birliklarini (kreditlar) o‘tkazish va jamlash tizimini qo’llagan holda o‘quv jarayonini tashkil etish;

- Universitetning pedagog xodimlar tarkibini yuqori darajada kasbiy pedagogik mahoratga, huquqiy va siyosiy madaniyatga ega mutaxassislar bilan mustahkamlash;

- rivojlangan xorijiy davlatlarning yetakchi ta’lim va ilmiy muassasalari bilan hamkorlikni, qo‘shma huquqiy tadqiqotlarni, pedagog xodimlar va talabalar o‘zaro almashinuvini faollashtirish;

- davlat va xo‘jalik boshqaruvi organlari, iqtisodiyotning tegishli sohalari hamda boshqa tashkilotlarda amaliy ish tajribasiga ega bo‘lgan mutaxassislarni ta’lim jarayoniga keng jalb etish, ularning malakasini oshirishda samarali tizimni

yaratish, xorijiy mamlakatlarning yetakchi ta’lim, tadqiqot muassasalarining yuqori malakali mutaxassislarini o‘quv, ilmiy-metodik ishlarni tashkil etish jarayonlariga jalg qilish;

- tegishli ta’lim yo‘nalishlari bo‘yicha o‘quv majmularini, qo‘llanmalarni yaratish va ularni o‘quv jarayonlariga tatbiq etish;

- xorijiy hamkorlar bilan birgalikda kadrlarni tayyorlash bo‘yicha qo‘shma ta’lim dasturlarini (double degree) amalga oshirish, o‘quv-ta’lim jarayoniga xorijiy olimlar va mutaxassislarini faol jalg qilish;

- milliy iqtisodiyotning tegishli tarmoqlari bo‘yicha ustuvorlikka ega bo‘lgan va ishlab chiqarish ehtiyojlaridan kelib chiqqan holda ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borish va natijalarini amaliyatga tatbiq qilish;

- ilmiy-tadqiqot va tajriba-konstrukturlik ishlarini amalga oshirish va bu ishlarga talabalarini jalg etish;

- “HEMIS” platformasini yoki oliy ta’lim tizimini avtomatik boshqarishga qaratilgan boshqa tizimlarni joriy etgan holda ochiq, shaffof, subyektivlik va suiiste’molchiliklardan holi bo‘lgan ta’lim muhitini yaratish;

- talabalarни ma’naviy-axloqiy tarbiyalash, huquqiy, siyosiy madaniyatini va huquqiy ongini oshirish bo‘yicha samarali tizimni yaratish, ularda vatanparvarlik, yuksak ma’naviy-axloqiy fazilatlarni, korrupsiyaga murosasizlik tuyg‘usini shakllantirish hamda rivojlantirish.

10. Universitet o‘z vazifalarini amalga oshirish maqsadida quyidagi funksiyalarni amalga oshiradi:

- davlat ta’lim standartlari asosida mamlakatda o‘tkazilayotgan demokratik va huquqiy islohotlar, fuqarolik jamiyatini shakllantirish va zamonaviy xalqaro standartlarning yuksak talabalariga javob beradigan, iqtisodiyotning tegishli sohalari bo‘yicha yuqori malakali kadrlar tayyorlashni tashkil etadi;

- huquqiy va siyosiy madaniyatga, amaliy ish tajribasiga, kasbiy va pedagogik mahoratga ega yuqori malakali kadrlarni ta’lim jarayoniga keng jalg etish bo‘yicha choralarini ko‘radi, shuningdek, tegishli tashkilotlar bilan hamkorlikni amalga oshiradi;

- o‘quv jarayonini ta’lim berishning kredit-modul tizimi va innovatsion o‘qitish usullarini qo‘llagan holda umume’tirof etilgan xalqaro ta’lim standartlari va talabalariga muvofiq ishlab chiqilgan hamda talabalarda iqtisodiyotning tegishli sohalari bo‘yicha tizimli tahlil qilish qobiliyati va amaliy ko‘nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan ta’lim dasturlari asosida olib boradi;

- talabalarning mustaqil tayyorgarligini chuqurlashtirishni hisobga olgan holda ish beruvchilar ehtiyojidan kelib chiqib, tahliliy fikrlesh va kasbiy ko‘nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan, o‘quv reja va dasturlar hamda o‘quv-metodik materiallarni o‘quv jarayonida qo‘llaydi;

- o‘quv jarayonida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini keng qo‘llash, talabalar, o‘qituvchilar va yosh tadqiqotchilarni global axborot va ta’lim resurslaridan foydalanish imkoniyatlarini kengaytiradi;

- pedagog xodimlar tarkibi mehnatini normalashtirishni faqat o‘quv tusdagini tadbirlarga asoslangan holda mustaqil amalga oshiradi hamda pedagogik xodimlar

tomonidan ilmiy-metodik, ilmiy-tadqiqot, tashkiliy-metodik, ma’naviy-axloqiy va tarbiyaviy ishlarning bajarilishini rag‘batlanadiradi;

- Universitet tomonidan o‘tkaziladigan tadqiqotlar natijalarini o‘quv rejalarini va ta’lim dasturlariga joriy etish uchun fanlarni o‘qitish sifati va darajasini oshirishga yo‘naltirilgan ilmiy va o‘quv-uslubiy materiallar ishlab chiqadi;

- tizimli asosda ilmiy xodimlarning malakasini oshirish va stajirovkadan o‘tkazish, ilmiy tadqiqotlar olib borish, ta’lim jarayoniga xorijiy mutaxassislarni jalb qilish, shuningdek, talabalarning akademik almashinuvini ta’minalash bo‘yicha yetakchi xorijiy ilmiy-ta’lim muassasalari, tahliliy, tadqiqot markazlari, xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlikni mustahkamlaydi;

- ijobiy xalqaro tajribani kengroq qo‘llash, shu jumladan, talabalar o‘quv yuklamasi hajmini aniqlashning shartli birliklari (kreditlar)ni o‘tkazish va jamlash tizimini qo‘llaydi;

- davlat va xo‘jalik boshqaruvi organlari hamda boshqa tashkilotlar bilan birgalikda ilmiy-tadqiqot ishlarini tashkil etadi, ularning samaradorligini oshirish va tadqiqotlarning natijalarini amaliyatga keng joriy etish orqali, fan – ta’lim – ishlab chiqarish integratsiyasini ta’minalaydi;

- o‘qitishning kredit-modul tizimini va talabalar bilimini baholash usullarini takomillashtirib, o‘quv jarayonida zamonaviy axborot kommunikatsiya texnologiyalarini keng qo‘llaydi hamda o‘quv bazasini takomillashtirib boradi;

- Universitetda “Yosh kitobxon talabalar ligasi”, “Talabalar teatr studiyalari” “Ma’rifat maydoni”, “Yurtim qadriyatlari” ko‘rik-tanlovleri, “Universiada”, “Talabalar ligasi”, “5 tashabbus olimpiadasi”, “Rektor kubogi” sport musobaqalari, “Zakovat” intellektual o‘yinlarini tashkil etadi;

- talabalarga ko‘rsatilayotgan xizmatlarni “Yagona darcha” tamoyili asosida tashkil etish maqsadida “Registrar ofisi” faoliyatini yo‘lga qo‘yadi;

- Universitetning kutubxona fondini raqamlashtirish va elektron kutubxona tizimiga kiritadi;

- rivojlangan xorijiy davlatlarning yetakchi ta’lim va ilmiy muassasalari bilan hamkorlikni, pedagog xodimlar va talabalar almashinuvini faollashtirish;

- davlat va xo‘jalik boshqaruvi organlari, iqtisodiyotning tegishli sohalari hamda boshqa tashkilotlarda amaliy ish tajribasiga ega bo‘lgan mutaxassislarni ta’lim jarayoniga keng jalb etish, ularning malakasini oshirishda samarali tizimni yaratish, xorijiy mamlakatlarning yetakchi ta’lim, tadqiqot muassasalarining yuqori malakalari mutaxassislarini o‘quv, ilmiy-metodik ishlarni tashkil etish jarayonlariga jalb qilish;

- tegishli ta’lim yo‘nalishlari bo‘yicha, o‘quv adabiyotlarni yaratish va ularni o‘quv jarayoniga tatbiq etish;

- xorijiy hamkorlar bilan birgalikda kadrlarni tayyorlash bo‘yicha qo‘shma ta’lim dasturlarini (double degree) amalga oshiradi, o‘quv-ta’lim jarayoniga xorijiy olimlar va mutaxassislarni faol jalb qiladi;

- falsafa doktori (Doctor of Philosophy – PhD) va fan doktori (Doctor of Science – DSc) ilmiy darajalarini olish uchun dissertatsiya ishlarini zamonaviy

talablar, iqtisodiyotning ustuvor yo‘nalishlariga muvofiqligini ta’minlash bo‘yicha tegishli chora-tadbirlarni amalga oshiradi;

- o‘z oldida turgan vazifalarni bajarish maqsadida zamonaviy o‘quv va moddiy-texnik bazani yaratadi, o‘quv, ilmiy-tadqiqot bo‘linmalarni, kafedralarni o‘qitishning zamonaviy texnik vositalari, axborot kommunikatsiya tizimlari va dasturiy majmualari bilan ta’minlaydi;

- O‘zbekiston Respublikasining ilmiy va ijodiy salohiyatini rivojlantirishga qodir mutaxassislarni tayyorlashda yuksak iste’dod sohiblariga bilimning tegishli sohalari va fanning aniq yo‘nalishlari bo‘yicha o‘z qobiliyatlarini namoyon etish hamda rivojlantirish, o‘zlaridagi noyob iste’dodni ro‘yobga chiqarish uchun imkoniyatlar yaratadi;

- talabalarni jamiyatning to‘laqonli a’zosi, vatanparvar, vijdonan va halol mehnat qiluvchi, o‘z kasbining yetuk mutaxassisini bo‘lib yetishishi uchun kompleks chora tadbirlarni amalga oshiradi;

- talabalarning darsdan bo‘sh vaqtlarini mazmunli o‘tkazishlariga ko‘maklashish, ularda milliy g‘urur, vatanparvarlik va fidoiylik tuyg‘ularini shakllantirish choralarini ko‘radi;

- ma’naviy, madaniy, milliy qadriyatlarni keng targ‘ib qilish, kitobxonlikni rivojlantirish, talabalarni milliy va jahon adabiyoti durdonalariga qiziqishini oshirish hamda dunyoqarashini shakllantirishga yo‘naltirilgan tadbirlarni amalga oshiradi;

- Universitet xalqaro reytingi va raqobatbardoshligini oshirish maqsadida chet el fuqarolari uchun ta’lim olish imkoniyatini kengaytiradi;

- axborot-resurs markazini huquqiy, ijtimoiy-siyosiy va iqtisodiy mazmundagi bosma va kitob mahsulotlari hamda o‘quv, ilmiy va boshqa adabiyotlar, jumladan xorijiy adabiyotlar fondi, o‘qitishning texnik vositalari, shuningdek, global axborot-huquqiy va ta’lim resurslarini muntazam yangilab borishni ta’minlaydi.

Shuningdek, Universitet qonunchilik hujjalari uchiga muvofiq akademik va tashkiliy-boshqaruv hamda moliyaviy mustaqillik sohasida berilgan vakolatlardan foydalanadi.

III. Universitetning talabalari, tinglovchilari va izlanuvchilari

a) Talabalar:

11. Universitetga talabalarni qabul qilish O‘zbekiston Respublikasi ta’lim tashkilotlariga qabul qilish bo‘yicha Davlat komissiyasi tomonidan kirish imtihonlari (test sinovlari, kasbiy (ijodiy) imtihon, yozma imtihon) natijalariga ko‘ra to‘plangan ballarning ketma-ketligi bo‘yicha amalga oshiriladi.

Universitetga qabul barcha uchun (grant, to‘lov-kontrakt bo‘yicha) teng huquqlilik, yagona qabul qoidalari va yagona tanlov asosida amalga oshirilib, test sinovlari va kasbiy (ijodiy) imtihonlarda eng yuqori ball to‘plagan abituriyentlarning davlat grantlari bo‘yicha birinchi navbatda qabul qilinish huquqi ta’minlanadi. Qolgan abituriyentlar test ballari ketma-ketligi asosida belgilangan to‘lov-kontrakt kvotalari doirasida qabul qilinish huquqiga egadirlar.

Qonunchilikka muvofiq test sinovlarisiz muayyan imtiyoz asosida o‘qishga qabul qilish o‘rnatilgan tartibda amalga oshiriladi.

Xorijiy fuqarolarni o‘qishga qabul qilish amaldagi qonunchilikka binoan amalga oshiriladi.

Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 24-sentabrdagi 606-son qarori bilan tasdiqlangan O‘zbekiston Respublikasi oliv ta’lim muassasalarida ikkinchi va undan keyingi ta’limni olish tartibi to‘g‘risidagi Nizomga muvofiq oliv ma’lumotga ega bo‘lgan shaxslar Universitetda ikkinchi va undan keyingi oliv ma’lumot olish uchun to‘lov-kontrakt (shartnoma) asosida o‘qishga qabul qilinishi mumkin.

Ikkinci va undan keyingi oliv ma’lumot olish uchun talabgorlar qabulini Universitet qabul komissiyasi amalga oshiradi.

Qo‘shma ta’lim dasturlari asosida kirish sinovlarini muvaffaqiyatlidir topshirgan hamda to‘lov-kontrakt kvotalari doirasida to‘lov-kontrakt shartlarini bajargan abituriyentlar o‘qishga qabul qilinish huquqiga egadirlar.

Universitet rektorining buyrug‘i bilan o‘qishga qabul qilingan shaxs Universitetning talabasi hisoblanadi.

12. Talabalar quyidagi huquqlarga ega:

- fan, texnika, zamonaviy texnologiyalar taraqqiyoti va yutuqlariga mos bilim olish;
- Universitet axborot resurs markazida mavjud bo‘lgan kitoblar, davriy nashrlar, elektron ta’lim vositalaridan belgilangan tartibda bepul foydalanish;
- bepul maslahatlar va tavsiyalar olish;
- auditoriyalar, ta’lim jarayoniga oid vositalardan o‘rnatilgan tartibda bepul foydalanish;
- ta’lim jarayoni samaradorligi va ta’lim sifatini oshirish yuzasidan o‘z taklif va mulohazalarini, tanqidiy fikrlarini belgilangan tartibda ta’lim muassasasi, fakultet va kafedra rahbariyatiga bildirishga va ularni ko‘rib chiqilishini talab qilish;
- Universitet va fakultet miqyosida o‘tkaziladigan ommaviy tadbirlarda ishtirok etish;
- ilmiy tadqiqot ishlarining barcha turlarida, ilmiy konferensiyalar, simpoziumlarda ishtirok etish, ularning natijalarini nashr etish va bu haqda axborotlar berish;
- Universitetda qonuniy ravishda faoliyat yuritayotgan jamoat birlashmalariga a’zo bo‘lish va ular ishida qatnashish;
- o‘qishdan tashqari vaqtarda ma’naviy-ma’rifiy, obodonlashtirish, ko‘kalamzorlashtirish va boshqa qonunchilikka zid bo‘limgan jamoat ishlarida ishtirok etish;
- o‘qishdan bo‘sh vaqtarda Universitetning o‘zida, shuningdek, boshqa joylarda mehnat qonunchiligiga muvofiq ishlash;
- yetakchi xorijiy ta’lim muassasalarida akademik almashinuvda ishtirok etish. Talaba sifatli va yuqori saviyada bilim olishi, tanlagan ixtisosligi bo‘yicha

yuqori malakali mutaxassis bo‘lib yetishish uchun zarur bo‘lgan qonunchilik hujjalariiga zid bo‘lmasligi, bu huquqlardan o‘zga shaxslar manfaatiga zid maqsadlarda foydalanmasligi shart.

13. Talabalarining majburiyatlari quyidagilar:

- o‘quv reja va dasturlar talabalarini belgilangan muddatlarda bajarish hamda bilimlarni egallah;
- mazkur Ustav, Universitet ichki tartib qoidalari va odob-axloq kodeksi, talabalar turar joyi qoidalari va korrupsiyaga qarshi kurashish dasturiga rioya etish;
- Universitet binolari va uning boshqa mol-mulkini asrab-avaylash, to‘lov-kontrakt bo‘yicha majburiyatlarini o‘z vaqtida bajarish;
- vatanga va xalqiga halol xizmat qilishga tayyor, yuqori bilimli mutaxassis bo‘lib yetishish uchun puxta bilim olish, o‘z kasbiy salohiyatini rivojlantirish;
- ta’lim olish jarayonida jamiyatning axloqiy tamoyillariga, ma’naviy qadriyatlariga, qonun talabalariga, o‘zaro munosabatlarning yuksak talabalariga javob beruvchi qoidalarga qat’iy amal qilish;
- tanlagan ixtisosligi bo‘yicha chuqur nazariy bilim olish va amaliy ko‘nikmalarga ega bo‘lish;
- o‘quv jarayoni talabalariga rioya qilishi, o‘quv mashg‘ulotlarini uzrli sababsiz qoldirmaslik, darslarga kech qolib kelmaslik, dars mashg‘ulotlari yakunlanmasdan avval ketib qolmaslik;
- ta’lim jarayoni bilan bog‘liq vazifalarni o‘z vaqtida va sifatli bajarish, o‘qituvchilarning fanni o‘zlashtirish bilan bog‘liq topshiriqlarini o‘z vaqtida va talab darajasida bajarish, mashg‘ulotlarga zarur o‘quv qurollari bilan kelish;
- tegishli kafedra va fakultet bilan mustahkam aloqada bo‘lish, fakultet rahbariyatining qonuniy topshiriqlarini o‘z vaqtida bajarish;
- bilimlarni egallahda tashabbus va g‘ayrat ko‘rsatish, loqaydlikka yo‘l qo‘ymaslik;
  - barcha bilan xushmuomalada bo‘lish;
  - Universitet mol-mulkiga ehtiyyotkor va tejamkor munosabatda bo‘lish, ularga qasddan yoki ehtiyyotsizlikdan ziyor yetkazmaslik, ziyor yetkazilgan taqdirda moddiy zarar o‘rnini o‘rnatilgan tartibda qoplash, moddiy ashyolarni auditoriyadan yoki binodan tashqariga ruxsatsiz olib chiqmaslik;
- bino ichida, yo‘laklarda, auditoriyalarda sanitariya qoidalariiga rioya qilishi, ifoslantirmasligi, alkogol va tamaki mahsulotlarining tarqatilishi va iste’mol qilinishiga yo‘l qo‘ymaslik;
- kiyinish madaniyatiga rioya qilish, xususan tashqi ko‘rinishi va yomon xulq-atvori bilan boshqalardan ajralib turmasligi, axloq-odob normalariga so‘zsiz bo‘ysunishi;
- o‘quv mashg‘ulotiga kelmagan holatda (shu jumladan, kasalligi tufayli) uch kundan kechikmasdan bevosita o‘zi yoxud biriktirilgan tyutori orqali dekanatni tegishli ravishda, xususan yozma tarzda xabardor qilish, qatnashmaslik sabablarini ko‘rsatish;

- xorijiy tashkilotlar grantlarida qatnashgan taqdirida bu haqda fakultet dekanini xabardor qilish, grant bilan bog‘liq holda chet elga jo‘nab ketishdan avval o‘rnatilgan tartibda ruxsat olish;

- o‘z ilmiy, ma’naviy-axloqiy, g‘oyaviy-siyosiy saviyasini muntazam oshirib borishi, mamlakatimizda amalga oshirilayotgan ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy sohalardagi islohotlar va yangilanishlardan xabardor bo‘lish;

- o‘quv intizomiga, Universitet kengashi qarorlari, rektor buyruqlari hamda ta’lim tizimiga doir normativ-huquqiy hujjatlarda qo‘yilgan maqsad va vazifalarga, shuningdek, o‘zining majburiyatlariga rioya etish.

Talabalarga qonun hujjatlariغا muvofiq boshqa majburiyatlar ham yuklanishi mumkin.

14. Universitet hududida pedagog xodimlar va talabalar (bakalavr yo‘nalishi talabalari, magistrlar, doktorantlar)ga quyidagilar taqiqilanadi:

- diniy mazmundagi yozma yoki elektron vositalardagi materiallarni tayyorlash, saqlash va tarqatish;

- milliy, irqiy va diniy adovatni targ‘ib qiluvchi har qanday shakldagi materiallarni tayyorlash, saqlash, tarqatish, targ‘ib qilish;

- har qanday ko‘rinishga ega nojo‘ya harakatlar va boshqa turdagи huquqbuzarliklarni sodir etish;

- alkogol va tamaki mahsulotlarini tarqatish va iste’mol qilish;

- universitet binolari va hududidagi moddiy-texnik va boshqa mulklarga zarar yetkazish;

- o‘qish vaqtida universitetning ma’muriyati ruxsatisiz chet el davlatlariga borish;

- xizmat sirlarini sotish yoki tarqatish.

15. O‘qish davrida o‘quv va ilmiy-tadqiqot faoliyatida yuqori ko‘rsatkichlarga ega bo‘lgan talabalar Universitetning budgetdan tashqari mablag‘lari, shuningdek, xalqaro va xorijiy tashkilotlar grantlari hisobiga hamda Universitetning xorijiy hamkorlari bilan shartnomalari asosida yetakchi xorijiy ta’lim muassasalariga talabalarning akademik almashinushi doirasida o‘qishga yuborilishi mumkin.

Talabalarning akademik almashinuvini ta’minlash bo‘yicha yetakchi xorijiy ta’lim muassasalari bilan hamkorlikni mustahkamlash maqsadida Universitetda xorijiy mamlakatlarning talabalari ham o‘z o‘qishini davom ettirishi mumkin.

16. Davlat granti va to‘lov-kontrakt asosida o‘qitishning ishlab chiqarishdan ajralgan shaklida ta’lim olayotgan talabalar Vazirlar Mahkamasi tomonidan belgilangan tartib va miqdorda stipendiya bilan ta’minlanadilar (xorijiy talabalar bundan mustasno).

Talabalar O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti va nomli davlat stipendiyalarini va Universitetning maxsus stipendiyalarini olish huquqiga egadirlar.

17. Harbiy xizmatni o‘tash, salomatligini tiklash, homiladorlik va tug‘ish, shuningdek bolalarni parvarish qilish, oilasining betob a’zosini (otasi, onasi yoki ularning o‘rnini bosuvchi shaxslar, turmush o‘rtog‘i, farzandi) parvarish qilish uchun talabaga akademik ta’til berilishi mumkin. Ushbu ta’tilni berish tartib

qoidalari Vazirlar Mahkamasi 2021-yil 3-iyundagi 344-sonli qarori bilan tasdiqlangan O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim muassasalari talabalariga akademik ta’til berish to‘g‘risidagi Nizomga muvofiq amalga oshiriladi.

18. O‘zbekiston Respublikasi qonunchilik hujjatlariga muvofiq kunduzgi o‘quv shaklida ta’lim olayotgan talabalarga Universitetda o‘qiyotgan vaqt davomida harbiy xizmatga chaqirish muddatini kechiktirish imkonи beriladi.

19. Universitetning Talabalar turar joyi sig‘imidan kelib chiqqan holda muhtoj talabalar Universitet talabalar turar joylaridan sanitariya me’yorlari va qoidalariга javob beradigan joy bilan ta’minlanadi.

Talabalar turar joyi uchun to‘lov talabalar turar joylarida kommunal-maishiy xizmatlar uchun to‘lovlarni inobatga olib, Universitet Kengashi tomonidan belgilanadi.

Turar joyga muhtoj talabalar mavjud bo‘lgan holda, oliy ta’lim tashkilotining talabalar turar joylari maydonidan boshqa maqsadlarga foydalanish (ijaraga berish, boshqa kelishuvlar)ga ruxsat etilmaydi.

20. Universitetdan chetlashtirilgan talaba o‘qishdan chetlashtirish tartibi va qoidalari asosida qayta o‘qishga tiklanish huquqiga ega. Universitetning talabalari belgilangan tartib va qoidalari asosida boshqa oliy ta’lim tashkilotlariga o‘qishini ko‘chirish (ko‘chirib tiklanish) huquqiga ega. O‘zbekiston Respublikasi hududida ta’lim faoliyatini olib borish uchun litsenziyaga ega bo‘lmagan nodavlat oliy ta’lim tashkilotlari va boshqa mamlakatlar oliy ta’lim muassasalarining filiallari (markazlar, bo‘limlar, o‘quv-maslahat punktlari va boshqalar)dan talabalarni Universitetga o‘qishini ko‘chirish (o‘qishga tiklash) taqiqlanadi.

Talabalar o‘qishini bir oliy ta’lim tashkilotidan boshqasiga ko‘chirish, qayta tiklash va o‘qishdan chetlashtirish tartibi va qoidalari O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti hamda Vazirlar Mahkamasi tomonidan belgilanadi (bundan chet el fuqarolarining o‘qishini xorijiy oliy ta’lim muassasalaridan Universitetga ko‘chirish mustasno).

21. O‘zbekiston Respublikasi Hukumati qarorlarida nazarda tutilgan hollardan tashqari, talabalarni o‘qish vaqtি hisobidan ta’lim jarayoni bilan bog‘liq bo‘lmagan ishlarga jalg etish man etiladi.

22. Talaba o‘ziga yuklatilgan majburiyatlarni buzgan taqdirda unga nisbatan hayfsan va talabalar safidan chetlatish intizomiy jazo choralar qo‘llaniladi.

23. Talaba Universitetdan quyidagi hollarda chetlashtirilishi mumkin:

- a) o‘z xohishiga binoan;
- b) o‘qishning boshqa ta’lim muassasasiga ko‘chirilishi munosabati bilan;
- d) o‘quv intizomini va oliy ta’lim tashkilotining ichki tartib qoidalari hamda odob-axloq kodeksini buzganligi uchun;
- e) bir semestr davomida darslarni uzrli sabablarsiz 74 soatdan ortiq qoldirganligi sababli;
- f) o‘qish uchun belgilangan to‘lov o‘z vaqtida amalga oshirilmaganligi sababli (to‘lov-kontrakt bo‘yicha tahsil olayotganlar uchun);
- g) talaba sud tomonidan ozodlikdan mahrum etilganligi munosabati bilan;

h) sud qaroriga ko‘ra kirish imtihonlarida belgilangan tartibni buzganligi aniqlanganda (ushbu holatda talabalar safidan chetlashtirilganlar talabalar safiga qayta tiklanmaydi);

i) vafot etganligi sababli.

24. Belgilangan muddatlarda fanlarni o‘zlashtira olmagan (akademik qarzdor bo‘lgan) talaba Universitet rektori buyrug‘i bilan kursda qoldiriladi.

25. Universitet ma’muriyati tashabbusi bilan ushbu Ustavning 23-bandii “f” kichik bandiga ko‘ra talabalarni o‘qishdan chetlashtirish talabalar kasaba uyushmasining yozma roziliginin inobatga olgan holda (kasaba uyushmasi a’zosi bo‘lgan talabalar uchun) amalga oshiriladi. Shuningdek, ushbu Ustavning 23-bandii “d” kichik bandiga ko‘ra chetlashtirilayotgan holda, Universitetning Yoshlar ittifoqi boshlang‘ich tashkiloti bilan ham kelishilishi mumkin.

26. Intizomiy jazoga tortilayotgan talaba o‘ziga qo‘llanilgan jazo chorasingning qonuniyligi va adolatliligi yuzasidan qonunchilik hujjatlarida belgilangan tartibda shikoyat bilan Universitet rektoriga, Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligiga yoki boshqa vakolatli tashkilotlarga murojaat etishi mumkin.

Talabaga nisbatan qo‘llanilgan intizomiy jazo yuzasidan ma’lumot uning shaxsiy yig‘ma jildida saqlanadi.

Talaba Universitetdan chetlashtirilganda, unga shaxsiy hujjatlari, belgilangan shakldagi akademik ma’lumotnomma topshiriladi va ularning nusxasi shaxsiy yig‘ma jilda saqlanadi. Intizomiy jazo choralar talabalarning kasallik yoki ta’tilda bo‘lgan vaqt hisobga olinmagan holda xatti-harakat aniqlangandan so‘ng bir oydan va xatti harakat sodir etilganidan so‘ng olti oydan kechiktirilmay qo‘llaniladi. Talabalar kasallik paytida, akademik ta’til yoki homiladorlik va tug‘ish holati bilan bog‘liq bo‘lgan ta’til paytlarda talabalarga intizomiy jazo choralarini ko‘rish taqiqlanadi. Talaba kasal bo‘lganligi o‘zi yoki uning ota-onasi tomonidan yozma ariza bilan bevosita dekanatga, odatda, uch kundan kechiktirilmasdan ma’lum qilinadi va tibbiy ma’lumotnomaning aslini taqdim etadi.

b) Tinglovchilar:

27. Universitet huzuridagi pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish mintaqaviy yoki tarmoq markazida o‘qiyotgan shaxslar tinglovchilar hisoblanadi.

Kadrlar malakasini oshirish va qayta tayyorlash tartibi, tinglovchilarni o‘qitish shartlari va huquqlari qonun hujjatlariga muvofiq tegishli normativ-huquqiy hujjatlar bilan belgilanadi.

d) Tayanch doktorant, doktorant, stajor-tadqiqotchi va mustaqil izlanuvchilar:

28. Universitetda O‘zbekiston Respublikasi Davlat budjeti mablag‘lari hisobidan moliyalashtiriladigan, ishlab chiqarishdan ajralgan holda mutaxassislikni chuqur o‘rganish va doktorlik dissertatsiyasini tayyorlash hamda himoya qilish maqsadida ilmiy izlanishlar olib borish bo‘yicha falsafa doktori (Doctor of Philosophy) va fan doktori (Doctor of Science) ilmiy darajalari izlanuvchilari

uchun tashkil etilgan oliy ta'lidan keyingi ta'lida o'qiyotgan fuqaro tayanch doktorant va doktorant hisoblanadi.

Ishlab chiqarishdan ajralgan holda tegishli ixtisoslik bo'yicha ilmiy va ilmiy-ijodiy izlanishlarni olib borish va falsafa doktori (PhD) ilmiy darajasini olish uchun izlanuvchilik faoliyatini yuritayotgan fuqaro stajor-tadqiqotchi hisoblanadi.

Ishlab chiqarishdan ajralmagan holda doktorlik dissertatsiyasini tayyorlash va himoya qilish maqsadida mutaxassislikni chuqur o'rganish va ular tomonidan ilmiy izlanishlar bo'yicha falsafa doktori (Doctor of Philosophy) va fan doktori (Doctor of Science) ilmiy darajalari izlanuvchilar uchun tashkil etilgan oliy ta'lidan keyingi ta'lida o'qiyotgan fuqaro mustaqil izlanuvchi hisoblanadi.

Tayanch doktorant, doktorant, stajor-tadqiqotchi va mustaqil izlanuvchilarini o'qitish shakllari va muddatları, ularni qabul qilish hamda faoliyatini tashkil etish qonun hujjatlariga muvofiq hamda doktorantlar maktabi nizomi asosida amalga oshiriladi.

IV. O'quv-tarbiyaviy va ilmiy-uslubiy ishlar

29. Universitet mutaxassisligi bo'yicha quyidagi ta'lim turlari asosida o'qitishni amalga oshiradi:

- oliy ta'lim;
- oliy ta'lidan keyingi ta'lim;
- kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish:

Universitet oliy ta'limning bakalavriat ta'lim yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklari bo'yicha yuqori malakali kadrlar tayyorlanishini ta'minlaydi.

Universitetda umumiy o'rta (o'n bir yillik ta'lim), o'rta maxsus (to'qqiz yillik tayanch o'rta va ikki yillik o'rta maxsus ta'lim), boshlang'ich professional ta'lim (to'qqiz yillik tayanch o'rta va ikki yillik boshlang'ich professional ta'lim) olgan shaxslar, shuningdek, "Ta'lim to'g'risida"gi O'RQ-637-son Qonun kuchga kirguniga qadar o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi (to'qqiz yillik umumiy o'rta va uch yillik o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi) olgan shaxslar oliy ma'lumot oladi.

Universitet ta'limning asosiy ta'lim dasturlarini ikki bosqichda amalga oshiradi: bakalavriat va magistratura.

Bakalavriat oliy ta'lim yo'nalishlaridan biri bo'yicha chuqurlashtirilgan bilim, malaka va ko'nikmalar beradigan, o'qish davomiyligi kamida uch yil bo'lган tayanch oliy ta'lmdir.

Bakalavr dasturini tugatgan bitiruvchilarga davlat attestatsiyasi yakunlari bo'yicha ta'lim yo'nalishi bo'yicha "bakalavr" darjasini beriladi hamda davlat namunasidagi diplom topshiriladi.

Magistratura tegishli bakalavriat negizidagi aniq mutaxassislik bo'yicha o'qish davomiyligi kamida bir yil bo'lган oliy ta'lmdir.

Magistratura mutaxassisliklarining va ularga muvofiq bo'lган bakalavriat ta'lim yo'nalishlarining ro'yxati ta'lim sohasidagi vakolatli davlat boshqaruvi organi tomonidan belgilanadi.

Magistr dasturini tugatgan bitiruvchilarga davlat attestatsiyasi yakunlari bo‘yicha tayyorlangan muayyan mutaxassislik bo‘yicha “magistr” darajasi beriladi va davlat namunasidagi diplom topshiriladi.

Bakalavr va magistrlik davlat namunasidagi diplom uning egalariga kasbiy faoliyat bilan shug‘ullanish yoki tanlangan ta’lim yo‘nalishiga va mutaxassisligiga muvofiq ta’lim tashkilotlarining navbatdagi bosqichlarida o‘qishni davom ettirish yoki egallagan mutaxassisligi bo‘yicha ishslash huquqini beradi.

Oliy ta’limning turli bosqichida asosiy ta’lim dasturlari bo‘yicha dastlabki ta’lim olish, ikkinchi oliy ta’lim olish sifatida qaralmaydi.

30. Universitetda ta’lim jarayonini tashkil etish, Universitet tomonidan ishlab chiqilgan va kasbiy standartlar asosida tasdiqlangan o‘quv rejalar, o‘quv dasturlari, malaka talablari, Universitet rektori (o‘quv ishlari bo‘yicha prorektor) tomonidan tasdiqlanadigan yillik kalendar o‘quv jadvali hamda mashg‘ulotlar jadvali bilan tartibga solinadi.

Ta’lim jarayonini maqsadli yo‘naltirish yo‘li bilan tashkil etish, ya’ni ta’lim shakllari, uslub va vositalarni tanlash yo‘li bilan Universitet talabalariga oliy ta’limning asosiy kasbiy ta’lim dasturlarini o‘zlashtirish uchun zaruriy sharoitlarini yaratib berilishi lozim.

31. Universitetda o‘quv mashg‘ulotlarining quyidagi asosiy turlari belgilangan: ma’ruza konsultatsiya, seminar, amaliy mashg‘ulot, laboratoriya ishi, yakka mashg‘ulot (amaliy ijrochilik bilan bog‘liq bo‘lgan san’at yo‘nalishlarida), nazorat ishi, kotlokvium, mustaqil ish, amaliyot, kurs loyihasi (kurs ishi), bitiruv malakaviy ishi, diplom loyihasi hamda magistrlik dissertatsiyasi.

Auditoriya mashg‘ulotlarining barcha turlari uchun 80 daqiqalik (tanaffussiz qo‘shma ma’ruza) akademik soat belgilangan. O‘quv mashg‘ulotlari orasidagi tanaffus kamida 10 daqiqa bo‘ladi.

Ta’lim va tarbiya olib boriladigan tillar: o‘zbek, rus va ingлиз tillari hisoblanadi.

32. Universitetda kadrlar tayyorlash ishlab chiqarishdan ajralgan va ajralmagan holda olib boriladi.

Universitetning asosiy kasbiy ta’lim dasturi doirasida ta’lim olishning barcha shakllari uchun o‘rnatalgan tartibda ishlab chiqilgan va belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan davlat ta’lim standarti qo‘llaniladi.

33. Universitetda o‘quv yili ikki semestrga bo‘linadi va uning har birida talabalarning o‘zlashtirishi amaldagi kredit-modul tizimida olib boriladi.

Fanlarni o‘zlashtirgan talabalarni kursdan kursga o‘tkazish fakultet dekanining tavsiyasiga binoan rektor buyrug‘i bilan amalga oshiriladi. Talabalarni kursdan kursga shartli o‘tkazish mumkin emas.

Universitetning ta’lim dasturlarini o‘zlashtirish, amaldagi kredit-modul tizimiga muvofiq tartibga solinadi.

Universitetda bitiruvchilarining yakuniy attestatsiyasi O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2024-yil 13-dekabrdagi 836-sun qarori bilan tasdiqlangan “Oliy ta’lim tashkilotlari bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasini o‘tkazish tartibi to‘g‘risida”gi Nizomga muvofiq amalga oshiriladi.

34. Universitetda ilg‘or pedagogik va axborot texnologiyalari, ta’limni individuallashtirish va mustaqil ta’lim olish vositalarini, modul tizimi hamda masofaviy ta’lim berishni qo‘llash hisobiga mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirishga yo‘naltirilgan ilmiy-uslubiy ishlar amalga oshiriladi.

35. Universitetda oliy ta’limdan keyingi ta’lim doirasida Oliy attestatsiya komissiyasi tomonidan tasdiqlangan “Oliy malakali ilmiy va ilmiy-pedagog kadrlar mutaxassisliklari ro‘yxati”ga muvofiq ilmiy va ilmiy-pedagogik kadrlarni tayyorlash, shuningdek, fanlar bo‘yicha falsafa doktori (PhD) va fan doktori (DSc) ilmiy darajasini olish uchun dissertatsiyalar tayyorlash va himoya qilish uchun oliy ta’lim tashkilotiga doktorant va mustaqil izlanuvchilarni biriktirish ishlari amalga oshiriladi.

36. Qonunchilikdan belgilangan tartibda kasbiy ta’lim dasturlari asosida kadrlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish amalga oshiriladi hamda attestatsiyadan muvaffaqiyatli o‘tgan tinglovchilarga namunadagi sertifikat beriladi.

37. Universitetda Kengash tomonidan tasdiqlangan mavzular, rejalar bo‘yicha bajariladigan ishlarning sifati hamda mehnat xavfsizligi ta’minlangan holda talabalar, magistrantlar, katta ilmiy xodim izlanuvchi va mustaqil izlanuvchilar keng jalg etilib, ilmiy-tadqiqot va ijodiy ishlar olib boriladi.

V. Universitetning pedagog xodimlari tarkibi, o‘quv-yordamchi va ma’muriy-xo‘jalik xodimlari (personal)

38. Universitetda pedagog xodimlar tarkibi, ilmiy xodimlar, muhandislik-texnika, ma’muriy-xo‘jalik, ishlab chiqarish, o‘quv-yordamchi va boshqa xizmatchilar lavozimlari mavjud.

Pedagog xodimlar tarkibiga kafedra mudiri, professor, dotsent, katta o‘qituvchi, o‘qituvchi (assistent) va o‘qituvchi-stajor lavozimlari kiradi.

39. Pedagog xodimlar tarkibidagi lavozimlarga ishga qabul qilish O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 5-iyundagi “Oliy ta’lim muassasalarida ta’lim sifatini oshirish va ularning mamlakatda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlarda faol ishtirokini ta’minlash bo‘yicha qo‘srimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi PQ-3775-son qaroriga muvofiq tegishli kafedraning kengaytirilgan ochiq majlisida pedagog kadrlar va jamoatchilik kengashining a’zolari ishtirokida sinov darsi o‘tkazish natijalari bo‘yicha ushbu majlisning tavsiyasiga ko‘ra, qonunchilik hujjatharida belgilangan oliy ta’lim tashkilotlarining pedagog xodimlarni tanlov asosida ishga qabul qilish tartibiga muvofiq tanlov asosida mehnat shartnomasi bo‘yicha amalga oshiriladi.

40. Universitetning pedagog xodimlar bilan mehnat shartnomasini tuzish, o‘zgartirish va bekor qilish amaldagi mehnat qonunchiligiga muvofiq amalga oshiriladi.

41. Pedagog xodimlar va ilmiy xodimlar quyidagi huquqlarga ega:

- belgilangan tartibda oliy ta’lim tashkiloti va fakultet Kengashlariga saylash va saylanish;

- Universitetning faoliyatiga taalluqli masalalarni muhokama qilishda ishtirok etish;
- Universitetning axborot-resurs markazi, o‘quv va ilmiy bo‘lmalarining xizmatlaridan, shuningdek, ijtimoiy-maishiy, tibbiy va boshqa bo‘limlar xizmatidan jamoa shartnomasiga muvofiq foydalanish;
- o‘qitishning uslub va vositalarini tanlash, o‘quv va ilmiy jarayonning yuqori sifatini ta’minlovchi ilmiy tadqiqot ishlarini amalga oshirish;
- Universitet rahbariyatining buyruq va farmoyishlari yuzasidan qonunchilikda belgilangan tartibda murojaat qilish;
- qonunchilikda belgilangan tartibda tanlovlarda qatnashish, lavozimlarni egallah;
- xorijiy hamkasblarning sohaga doir ilmiy va o‘quv-uslubiy adabiyotlari bilan tanishish va ular bilan fikr almashish;
- nazariy bilimlarini amaliy tajribasini, ilmiy tadqiqot olib borish uslubini, pedagogik mahoratini takomillashtirib borish;
- talabalarning ilmiy tadqiqot ishlariga rahbarlik qilish;
- ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borish, fundamental, amaliy va innovatsiya loyihalari, xorijiy ilmiy loyihalar hamda xo‘jalik shartnomalarida ishtirok etish;
- darslik va o‘quv qo‘llanmalar tayyorlash, monografiya va ilmiy maqolalar yozish, ixtiro uchun patent, EHM uchun dasturiy mahsulotlarga guvohnomalar olish;
- tasdiqlangan rejaga muvofiq ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borish, ilmiy-tadqiqot ishlarining muhokamasida ishtirok etish va ularning natijalarini ishlab chiqarishga joriy etish, ilmiy ishlar natijalarini nashr etishga tavsiya berish;
- ta’lim, fan va ishlab chiqarishning samarali integratsiyasini ta’minlashda qatnashish;
- xorijiy yetakchi olimlar, ilmiy markazlar va ta’lim muassasalari bilan xalqaro aloqalarni rivojlantirishda ishtirok etish;

O‘zbekiston Respublikasining ta’lim sohasiga oid qonunchiligida belgilangan boshqa huquqlardan foydalanish.

42. Pedagog xodimlar va ilmiy xodimlarning majburiyatları quyidagilardan iborat:

- ta’lim to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlari, mehnat va texnologiya intizomi, Universitet Ustavi, ichki mehnat-tartib qoidalari, odob-axloq kodeksiga va korrupsiyaga qarshi kurashish dasturiga qat’iy rioya qilish;
- o‘zining xizmat vazifalarini vijdonan bajarish va o‘qituvchilik sha’niga dog‘ tushirmaslik;
- ish jarayonida muloqot qiladigan Universitet xodimlari, talabalari va boshqa shaxslar bilan xushmuomalada bo‘lish;
- ish beruvchining qonuniy buyruq va farmoyishlarini bajarish, har yili tasdiqlanadigan shaxsiy reja asosida o‘quv-uslubiy, ilmiy va ma’naviy-ma’rifiy ishlarni o‘z vaqtida va sifatli bajarish, xususan:

- o'quv yuklamalari hajmini, o'quv-uslubiy, ilmiy, o'quv-tashkiliy ishlarni tasdiqlangan shaxsiy reja asosida bajarish va ma'naviy-ma'rifiy ishlarda ishtirok etish;
- ilmiy-tadqiqot natijalari bo'yicha darslik, o'quv qo'llanma tayyorlash, o'quv adabiyot, ilmiy maqolalar, monografiyalar yozish, ixtiro uchun patent, EHM uchun dasturiy mahsulotlarga guvohnomalar olish;
- ta'lif, fan va ishlab chiqarishning samarali integratsiyasini ta'minlashda qatnashish, talabalarning ilmiy-tadqiqot ishlariiga rahbarlik qilish;
- tarbiyaviy ishlarni olib borish, talabalar bilan ma'naviy-ma'rifiy ishlarda bevosita ishtirok etish, shu jumladan darsdan tashqari vaqtarda o'tkaziladigan tadbirlarda qatnashish;
- Universitet kengashi tomonidan tasdiqlangan kafedrada bajariladigan ilmiy mavzular doirasidagi tadqiqotlarda ishtirok etish;
- mehnatni muhofaza qilish, xavfsizlik texnikasi va ishlab chiqarish sanitariyasiga doir qoidalariga rioya qilish;
- Universitet mol-mulkini avaylash, undan oqilona foydalanish;
- ish beruvchiga bevosita o'zining aybi bilan yetkazilgan haqiqiy moddiy zararni qoplash;
- jamoatchilik ishlarida qatnashish;
- pedagogik va ilmiy jarayonning samaradorligini ta'minlash;
- zamonaviy globallashuv va demokratiya sharoitida ta'lif oluvchilarning tanlagan yo'nalishi (mutaxassisligi) bo'yicha yuksak kasbiy tayyorgarligini, mehnatga bo'lgan qobiliyatini shakllantirish;
- chet tili va axborot texnologiyalaridan savodxonligini oshirib borish asosida kamida bir yoki ikkita xorijiy tilni bilishi;
- ta'lif oluvchilarda mustaqil fikrlash, tashabbuskorlik, ijodiy qobiliyatni shakllantirish;
- "Ustoz-shogird" tizimida ishtirok etib, o'ziga biriktirilgan shogirdlar bilan ilmiy, ma'naviy-ma'rifiy, tarbiyaviy ishlarni amalga oshirish;
- o'zining odobi, madaniyati, ma'naviy saviyasi bilan o'rnatib bo'lish;
- kiyinish madaniyatiga rioya etish;
- respublikada amalga oshirilayotgan islohotlar va jahonda ro'y berayotgan yangiliklardan xabardor bo'lish;
- Universitet, fakultet, kafedra tomonidan tashkil etiladigan madaniy, ma'naviy-ma'rifiy tadbirlarda faol ishtirok etish;
- o'zi o'qitadigan fan dasturini muntazam fan va texnika yutuqlari asosida boyitib borish;
- darslarni yuqori saviyada o'tish;
- fan yo'nalishiga tegishli yangi manbalarni topish va ular bilan talabalarni tanishtirib borish;
- har o'quv yili boshlangunga qadar o'zi o'qitadigan fan(lar)ning ishchi o'quv dasturi, kalendar rejasi va reyting nazoratlari jadvalini ishlab chiqish va kafedra majlisida tasdiqlatish;
- reyting tadbirlarini o'z vaqtida o'tkazish;

- talabalar bilimini xolisona baholash;
  - yangi pedagogik texnologiyalarni dars jarayonida qo'llash;
  - ilmiy salohiyat va pedagogik mahoratini oshirish;
  - talabalar ilmiy-tadqiqot ishlariga rahbarlik qilish;
  - o'zining mutaxassisligi bo'yicha ishlab chiqarish korxonasi va muassasalarda mavjud muammolar haqida ma'lumot va tasavvurlarga ega bo'lishi hamda ishlab chiqarish jarayonida mavjud muammolarning yechimiga oid tadqiqot mavzusiga ega bo'lish;
  - olib borayotgan tadqiqot mavzusi asosida o'z yoki hammualliflikdagi ishlanma va texnologiyalarga ega bo'lishi;
  - mutaxassisligi bo'yicha tayanch oliy ta'lim tashkilotlari va ishlab chiqarish korxonalarida tegishli muddatlarda malaka oshirib borishi yoki stajirovkadan o'tishi;
  - oliy ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlarda faol qatnashish.
43. Universitet pedagog xodimlar tarkibini uch yilda kamida bir marotaba malakasini oshirish kafolatini ta'minlaydi.
44. Universitetning ma'muriy-xo'jalik, muhandislik-texnika, o'quv-yordamchi va boshqa xodimlarining huquq va majburiyatları Universitetning Ichki tartib qoidalari, odob-axloq kodeksi, korrupsiyaga qarshi kurashish dasturi va lavozim yo'riqnomalari bilan belgilanadi.

VI. Universitetning tarkibi

45. Universitet mustaqil ravishda tarkibiy tuzilmasini shakllantiradi.
- Universitetning tuzilmasiga Universitet tomonidan tasdiqlanadigan va qo'shimcha va o'zgartirishlar kiritish mumkin bo'lgan fakultetlar, kafedralar, ilmiy va o'quv laboratoriyalari, boshqarmalar, bo'limlar, markazlar va muzeylar kiradi.
46. Universitet fakultetlarini rektor tomonidan tayinlanadigan dekan boshqaradi. Dekan lavozimida ishlovchi shaxs mustaqil shtat lavozimida ishlovchi shaxs hisoblanadi va uning o'rindoshlik tartibida egallahsga ruxsat etilmaydi.
- Fakultet dekani o'z faoliyatida mazkur Ustavga, "Oliy ta'lim tashkilotining fakulteti to'g'risidagi Nizom"ga amal qiladi.
- "Oliy ta'lim tashkilotining fakulteti to'g'risidagi Nizom"ga muvofiq fakultetda Kengash tashkil etilishi mumkin.
- Kengashning tarkibi, vakolatlari, shakllantirish va faoliyatining tartibi "Oliy ta'lim tashkiloti fakultetining Kengashi to'g'risida"gi Nizom bilan belgilanadi.
- Kafedra faoliyatiga Vazirlar Mahkamasi tomonidan belgilanadigan "Oliy ta'lim muassasalariga pedagog xodimlarni tanlov asosida ishga qabul qilish tartibi to'g'risida"gi Nizomga muvofiq tanlov asosida Universitetning Kengashi tomonidan sayylanadigan mudir rahbarlik qiladi.
- Kafedra mudirining vakolatlari va kafedra faoliyatining tartibi "Oliy ta'lim tashkilotining kafedrasi to'g'risidagi Nizom" bilan belgilanadi.
47. Universitet huzurida yuridik shaxs hisoblangan akademik litsey, texnikumlar va pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish mintaqaviy markazi faoliyat yuritadi.

Universitet tasarrufidagi akademik litsey va texnikumlar mustaqil yuridik shaxs hisoblanib, o‘z faoliyatini O‘zbekiston Respublikasining “Ta’lim to‘g‘risida”gi qonuni, O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti farmonlari va qarorlari, boshqa normativ-huquqiy hujjatlarga muvofiq hamda o‘z Ustavi asosida amalga oshiradi.

48. Universitet huzuridagi Pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish mintaqaviy markazi Vazirlar Mahkamasining 2012-yil 26-sentabrdagi “Oliy ta’lim muassasalari pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 278-son qaroriga muvofiq faoliyat ko‘rsatadi.

VII. Universitetni boshqarish

49. Universitetni bevosita boshqarish O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 24-dekabrdagi “Davlat oliy ta’lim muassasalarining akademik va tashkiliy-boshqaruv mustaqilligini ta’minlash bo‘yicha qo‘sishimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida” PQ-60-son qaroriga muvofiq, muassasa Kuzatuv kengashi tomonidan lavozimga tayinlanadigan va lavozimidan ozod qilinadigan rektor tomonidan amalga oshiriladi. Rektor yo‘qligida uning vazifasini prorektordan biri (lavozimiga ko‘ra) vaqtincha bajaradi.

50. Rektor Universitet faoliyatiga, shuningdek, Ish yuritish to‘g‘risidagi Yo‘riqnama, Ichki tartib qoidalar, Odob-axloq kodeksi, Oliy ta’lim to‘g‘risidagi Nizom hamda mazkur Ustavda belgilangan majburiyatlar uchun to‘liq mas’uldir.

Rektor O‘zbekiston Respublikasi amaldagi qonunchiligiga ko‘ra, Universitet nomidan ishonchnomasiz ish olib boradi, barcha idoralar, muassasalar, korxonalarda uning vakili sifatida qatnashadi, Universitetning mol-mulkiga mas’ullik qiladi, shartnomalar tuzadi, ishonchnomalar beradi, bank muassasalarida Universitetning hisob raqamlarini ochadi, moliyaviy mablag‘lardan o‘rnatilgan tartibda foydalanish bo‘yicha farmoyishlar beradi.

51. Universitet rektori vakolati doirasida:

- Universitetning pedagog va ishchi xodimlari, talabalari hamda boshqa ta’lim olayotganlar uchun majburiy bo‘lgan buyruqlar va farmoyishlar chiqaradi va topshiriqlar beradi;

- qonunga zid holatlar yoki xatoliklar aniqlanganida, Universitet tomonidan chiqarilgan buyruqlarni o‘zgartiradi, qisman yoki to‘liq bekor qiladi;

- fakultet dekanlari, bo‘lim va boshqarma boshliqlari, bosh hisobchini, o‘z nomenklaturasidagi boshqa xodimlarni lavozimiga tayinlaydi hamda lavozimdan ozod qiladi va ularning muayyan vazifalari, mas’uliyatlarini belgilaydi;

- akademik litsey va texnikumlar faoliyatidagi ishning tashkil etilishi ustidan o‘z yo‘nalishlari bo‘yicha prorektorlar kuratorligi-rahbarligi vazifalarini belgilaydi;

- Universitet prorektorlari lavozimiga nomzodlarni tavsiya etadi va prorektorlar, dekanlarning muayyan vazifalari hamda mas’uliyatlarini belgilaydi;

- Universitet xodimlari bilan O‘zbekiston Respublikasi mehnat qonunchiligi va Vazirlar Mahkamasi tomonidan belgilangan tartibda mehnat shartnomalarini tuzadi, o‘zgartiradi va bekor qiladi;

- Universitet tarkibiga kirgan ilmiy tadqiqot, tajriba-eksperimental hamda boshqa tashkilot va bo‘linmalarining vazifalarini belgilaydi, ular to‘g‘risidagi nizomlarni tasdiqlaydi;
- moddiy yordam va rag‘batlantirish Komissiyaning tavsiyasiga asosan Universitet xodimlarining lavozim maoshlariga ustamalar va qo‘srimchalarni o‘rnatilgan tartibda belgilaydi;
- kasaba uyushma qo‘mitasi yoki Universitetning boshqa vakolatli organi bilan kelishgan holda Ichki tartib qoidalari va Odob-axloq kodekslarini tasdiqlaydi;
- Universitetda Namunaviy shtat birliklariga muvofiq ajratilgan mablag‘lar hamda ish haqi fondi, tasdiqlangan Universitet xodimlarining soni va lavozim maoshlari, ta’rif setkasi doirasida Universitet pedagog xodimlari tarkibi va Universitetning boshqa xodimlarining shtat birligini tasdiqlaydi hamda lavozim maoshlarini belgilaydi;
- Universitet Kengashining tavsiyasiga ko‘ra o‘rnatilgan tartibda tegishli normativ-huquqiy hujjatlarga muvofiq fakultetlarni, kafedralarni ochish yoki yopish qarorlarini tasdiqlaydi.
- Oliy ta’lim tashkiloti kafedrasi to‘g‘risida namunaviy Nizom talablaridan kelib chiqqan holda Universitet Kengashining tavsiyasiga ko‘ra, kafedralar tashkil etiladi yoki tugatiladi.
- O‘zbekiston Respublikasi mehnat qonunchiligi hamda ta’lim jarayonini boshqarish bo‘yicha qonun hujjatlariga muvofiq va vakolatli organlar tomonidan belgilangan boshqa vazifalar ijrosini ta’minlaydi.
- Universitet rektoriga o‘zi ishlayotgan oliy ta’lim tashkiloti va undan tashqarida haq to‘lanadigan boshqa rahbarlik lavozimida (ilmiy va ilmiy — metodik rahbarlikdan tashqari) o‘rindoshlik bo‘yicha ishlashga ruxsat etilmaydi. Rektor o‘z vazifalarini o‘rindoshlik bo‘yicha bajarishi mumkin emas.

52. Oliy ta’lim to‘g‘risidagi Nizomga muvofiq Universitet faoliyatining asosiy masalalarini ko‘rish uchun Kengash tashkil etiladi.

Kengash tarkibiga rektor, prorektorlar, fakultetlar dekanlari hamda kafedralar mudirlari, bo‘lim boshliqlari, Universitet xodimlari, kasaba uyushmasi qo‘mita vakillari kiradi. Rektor Kengash raisi hisoblanadi. Kengashning boshqa a’zolari umumiyl majlisda (konferensiyada) yashirin ovoz berish yo‘li bilan sayylanadi.

Universitetning rivojlanishiga o‘z hissasini qo‘sghan, obro‘ e’tiborga ega bo‘lgan pedagog xodimlar tarkibidan Kengashga saylanadiganlar soni rektor buyrug‘i bilan belgilanadi.

Kengashning vakolati, uni saylash va faoliyat yuritish tartibi vazirlik tomonidan tasdiqlangan Oliy ta’lim tashkilotining Kengashi to‘g‘risida namunaviy Nizom bilan belgilanadi.

53. Universitetda falsafa doktori (Doctor of Philosophy) va fan doktori (Doctor of Science) ilmiy darajalarini beruvchi Ilmiy kengashlar faoliyati tashkil etilishi mumkin.

VIII. Jamoat tashkilotlari

54. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 5-iyundagi PQ-3775-son qaroriga muvofiq Universitetda samarali jamoatchilik nazoratini joriy etish maqsadida talabalar, ota-onalar, Yoshlar ittifoqining Universitetdagi faollari, kadrlar buyurtmachilari, pedagog xodimlar hamda fuqarolik jamiyatni institutlari vakillaridan iborat tarkibda Jamoatchilik kengashi tashkil etiladi.

Jamoatchilik kengashlarining asosiy vazifalari:

- ta’lim sifati, pedagog xodimlarning bilimi va pedagogik mahorati, talabalarga yaratilgan shart-sharoitlar ustidan tizimli ravishda monitoring o‘rnatish;
- Universitetga pedagog xodimlar tarkibiga ishga qabul qilinayotgan nomzodlar bo‘yicha tavsiyalar berish;
- talabalarning murojaatlarini ko‘rib chiqish, ularning pedagog kadrlar haqidagi fikrini to‘liq o‘rganish maqsadida ijtimoiy so‘rovlar o‘tkazish;
- Universitetdagi ta’lim jarayonini takomillashtirish bo‘yicha takliflar tayyorlash va Universitetning tegishli kengashi muhokamasiga kiritish.

55. Universitetda kasaba uyushmasi va boshqa jamoatchilik tashkilotlari faoliyat ko‘rsatadi.

Pedagog va ishchi xodimlarning mehnat huquqi va manfaatlarini himoya qilish maqsadida kasaba uyushmasi markaziy kengashi hamda ularning Universitetda saylangan vakili amaldagi qonunchilik asosida o‘z ish faoliyatini olib boradi.

IX. Moliya-xo‘jalik faoliyati va moddiy-texnik bazasi

56. Universitetga ushbu Ustavda nazarda tutilgan faoliyatni amalga oshirish maqsadida operativ boshqarish huquqi bilan davlat (ta’sischi) tomonidan binolar, inshootlar, mulkiy majmualar, Universitetning pasportiga muvofiq asbob-uskunalar, shuningdek, iste’mol, ijtimoiy, madaniy va boshqa maqsadlar uchun zarur bo‘lgan mulklar biriktirilgan.

Universitet Vazirlar Mahkamasining qarori bilan davlat tasarrufidan chiqariladigan va xususiyashtiriladigan obyektlar qatoriga kiritilgan. Universitetga ajratilgan yer uchastkalari unga operativ boshqarish (ijara, tekin foydalanish) huquqi asosida biriktirilgan.

Universitetga jismoniy va yuridik shaxslardan sovg‘a, hadya yoki vasiyat bo‘yicha berilgan pul mablag‘lari, mol-mulk va boshqa mulkiy obyektlarga, oliv ta’lim muassasasi faoliyatining samarasini hisoblangan intellektual va ijodiy mahsulotlarga, shuningdek o‘z faoliyati orqali oladigan daromadlar va bu daromadlar hisobidan sotib olinadigan mulkiy obyektlarga egalik qilish huquqi berilgan.

Universitet mol-mulkni ijaraga oluvchi va mol-mulkni ijaraga beruvchi sifatida faoliyat ko‘rsatish huquqiga ega. O‘zbekiston Respublikasining Fuqarolik kodeksi va O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasini tomonidan tasdiqlangan “Davlat mulkini ijaraga berish tartibi to‘g‘risida Nizom”ga muvofiq oliv ta’lim muassasasi o‘ziga biriktirilgan ijaraga berilishi qonun hujjalariiga zid bo‘lмаган binolar, inshootlar va ularning qismlari, asbob-uskunalar, transport vositalari shaklidagi davlat mulki va boshqa mol-mulklarni Universitet Kengashining roziligi

bilan tasarruf etish huquqisiz, belgilangan narxlar bo‘yicha ijaraga berishni amalga oshiradi. Ijara haqi sifatida olingan mablag‘lardan foydalanish qonun hujjatlarida belgilangan tartibda ta’lim jarayonini ta’minalash va uni rivojlantirish uchun foydalaniadi.

Universitetning ta’lim faoliyatini moliyaviy ta’minalash davlat grantlari asosida mutaxassislar tayyorlash uchun ajratilgan byudjet mablag‘lari, davlat tomonidan belgilangan normativlardan kelib chiqqan holda qayta tayyorlash va xodimlarning malakasini oshirish hisobiga ajratilgan mablag‘lar, shuningdek byudjetdan tashqari mablag‘lar, jumladan talabalar va tinglovchilarni o‘qitish uchun belgilangan tartibda olingan to‘lov - shartnoma asosidagi mablag‘lar hisobiga amalga oshiriladi.

Universitetning asosiy faoliyatiga zarar yetmaydigan tartibda ta’lim va boshqa sohalarda pullik xizmat faoliyatini amalga oshirish mumkin. Universitet shug‘ullanadigan tadbirdorlik faoliyati uning ustavida belgilangan vazifalarga mos kelishi kerak. Universitet o‘z mulki bilan xo‘jalik jamiyatlari va shirkatlarning ustav jamg‘armasida qatnashish, pullik ta’lim xizmatlari, konsultatsiyalar va boshqa xizmatlar uchun narxlarni belgilash, soliq va qonunchilikda nazarda tutilgan boshqa majburiy to‘lovlardan so‘ng qolgan daromadni mustaqil tasarruf etish huquqiga ega. Universitetning pullik ta’lim xizmatlari ko‘rsatishi byudjetdan ajratiladigan mablag‘lar hisobidagi ta’lim faoliyati doirasida va uning o‘rniga amalga oshirilishi mumkin emas. Universitet O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligiga hamda mazkur Ustavga zid bo‘lmagan shartnomalarni tuzish, majburiyatlar va boshqa shartlarni belgilash bo‘yicha masalalarni mustaqil hal qiladi.

Universitetda lavozim maoshlari mehnat shartnomasi (bitimi) tuzilayotganda “Oliy ta’lim muassasalari xodimlari mehnatiga haq to‘lash to‘g‘risida Nizom” va mehnatga haq to‘lashning yagona tarif setkasiga muvofiq belgilanadi. Universitet xodimiga lavozim maoshi (stavka), o‘z funksional vazifalarini hamda mehnat shartnomasida nazarda tutilgan ishlarni bajarganligi uchun to‘lanadi. Qo‘sishimcha maosh, ustama va boshqa moddiy rag‘batlantirish tadbirlarining hajmini oliy ta’lim muassasasi mustaqil, ish haqi fondi doirasida qonunchilikda nazarda tutilgan tartibda va hajmda belgilaydi. Belgilangan maoshlar attestatsiya natijasiga ko‘ra faqat uni oshirish maqsadida qayta ko‘rib chiqilishi mumkin.

57. Quyidagilar Universitet faoliyatini moliyalashtirish manbalari hisoblanadi:

O‘zbekiston Respublikasi Davlat budjeti mablag‘lari;
bakalavriat va magistratura talabalari, shuningdek oliy ta’limdan keyingi ta’limning to‘lov-kontrakt shakli asosida o‘qitishdan tushadigan mablag‘lar;
xorijiy fuqarolarni to‘lov-kontrakt shakli asosida o‘qitishdan Universitet valyuta hisob raqamiga tushadigan xorijiy valyuta mablag‘lari;
budjetdan tashqari rivojlantirish jamg‘armasi mablag‘lari;

davlat ilmiy-texnikaviy dasturlari doirasida o'tkaziladigan grant tanlovlari natijalari bo'yicha fundamental, amaliy va innovatsion tadqiqotlar uchun ajratiladigan mablag'lar;

pullik kurslarni tashkil etish va boshqa turdag'i xizmatlarni ko'rsatishdan tushadigan barcha mablag'lar;

xalqaro moliya tashkilotlarining grantlari;

jismoniy va yuridik shaxslarning xayriya ehsonlari va maqsadli badallari;

Universitet faoliyatida amalga oshirilgan ilmiy, o'quv va boshqa innovatsion ishlasmalarni tijoratlashtirish, shuningdek Universitetning mol-mulkini ijaraga berishdan, shartnoma asosida qonun hujjatlarida ruxsat berilgan xizmat ko'rsatish orqali tushgan mablag'lar;

qonun hujjatlari bilan taqiqlanmagan boshqa mablag'lar.

58. Universitetda mehnatga haq to'lash amaldagi qonunchilik hujjatlariga muvofiq belgilanadi. Universitet xodimiga mehnatga haq to'lash, o'z funksional vazifalarni hamda mehnat shartnomasida nazarda tutilgan ishlarni bajarganligi uchun to'lanadi.

59. Universitet, yuqori malakali mutaxassislarni jalg' etish, ko'rsatiladigan ta'lim xizmatlari sifatini oshirish maqsadida pedagog va ishchi xodimlarga ustamalar hamda moddiy rag'batlantirish maxsus jamg'armasi (To'lov-kontrakt asosida o'qitishdan tushadigan mablag'larning 30 foizi miqdorida) tashkil etiladi.

Maxsus jamg'arma mablag'lari shtatdagi boshqaruv, pedagog xodimlar, ilmiy, o'quv-yordamchi, texnik va xizmat ko'rsatuvchi xodimlarga moddiy yordam har oylik ustamalar qishloq xo'jaligi mahsulotlari (natura va pul ko'rinishida) va moddiy rag'batlantirishning boshqa turlarini o'rnatishga yo'naltirilib, ularning miqdori Universitetning rag'bat komissiyasi tomonidan belgilanadi.

Moddiy rag'batlantirish jamg'armasi mablag'larini shakllantirish va ulardan foydalanish tartibi, shuningdek har oylik ustamalarni o'rnatish mezonlari Universitetning rag'bat komissiyasi yoki rektor tomonidan mustaqil belgilanadi.

Iqtidorli, shuningdek aholining ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamlaridan bo'lgan talabalarni moddiy rag'batlantirish va qo'llab-quvvatlaydi.

Saqlash xarajatlari, vazifa va majburiyatlarni bajarish, o'qitishning innovatsion shakl va uslublarini joriy etish hamda xodimlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish, moddiy-texnik bazani mustahkamlash, dasturiy ta'minotlar, zamonaviy axborot-kommunikatsiya vositalari, o'quv va ilmiy laboratoriylar hamda sarflanadigan laboratoriya materiallarini (reaktivlar, kimyoiy idish, butlovchi, biologik materiallar va boshqa obyektlar), shu jumladan kitoblar, jurnallar, o'quv adabiyotlari xarid qilish va chop ettirish uchun mablag'larni mustaqil sarflaydi.

Universitet servis xizmatlari ko'rsatishning alohida turlari, jumladan bino va inshootlar, talabalar turar joylari, sport obyektlaridan foydalanish, ularni tozalash, ta'mirlash, kompyuter texnikasi va telekommunikatsiya tarmoqlarini saqlash va yuridik xizmatlar ko'rsatishni autsorsing shartlarida tashkil etish mumkin.

Universitet Kuzatuvi kengashi tomonidan moliyaviy imkoniyatdan kelib chiqib, xodimlarga belgilangan maoshlarni oshirishni qayta ko'rib chiqishlari

mumkin.

Universitet xodimlariga qonun hujjatlarida belgilangan tartibda boshqa moddiy rag‘batlantirish va moddiy yordam choralari ko‘rsatilishi mumkin.

60. Universitet quyidagi masalalar bo‘yicha mustaqil qaror qabul qiladi:

asosiy vositalar va tovar-moddiy boyliklarni (bino va inshootlar hamda o‘quv-ilmiy laboratoriya jihozlari bundan mustasno) sotishdan tushgan mablag‘larni to‘lig‘icha o‘zlarining rivojlantirish jamg‘armasi bo‘yicha shaxsiy g‘azna hisobvarag‘ida jamlash va sarflash;

rivojlantirish jamg‘armasiga tushgan barcha mablag‘lardan moddiy-texnika bazani mustahkamlashga, o‘z xodimlarini ijtimoiy himoya qilish va moddiy rag‘batlantirishga, faoliyatni samarali tashkil etish bilan bog‘liq boshqa tadbirlarga sarflash ulushini belgilash;

o‘quv jarayoniga jalb etilgan xorijiy yuqori malakali o‘qituvchi va mutaxassislar mehnatiga haq to‘lash miqdorlarini bozor konyunkturasidan kelib chiqib belgilash (qonun hujjatlarida belgilangan miqdorlardan kam bo‘lmagan miqdorda);

xorijiy davlatlardan o‘quv va ilmiy adabiyotlar, darsliklar hamda o‘quv qo‘llanmalarini mualliflik huquqi bo‘lgan ishlab chiqaruvchilardan to‘g‘ridan-to‘g‘ri xarid qilish;

bo‘sh turgan bino va inshootlarda pullik xizmatlar ko‘rsatish tartibini belgilash;

avtotransport vositalarining yo‘l bosish yillik limiti va ularga xizmat ko‘rsatish talablarini belgilash;

saqlash xarajatlari, vazifa va majburiyatlarni bajarish, o‘qitishning innovatsion shakl va uslublarini joriy etish hamda xodimlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish, moddiy-texnik bazani mustahkamlash, dasturiy ta’mnotlar, zamonaviy axborot-kommunikatsiya vositalari, o‘quv va ilmiy laboratoriylar hamda sarflanadigan laboratoriya materiallarini (reaktivlar, kimyoviy idish, butlovchi, biologik materiallar va boshqa obyektlar), shu jumladan kitoblar, jurnallar, o‘quv adabiyotlari xarid qilish va chop ettirish uchun mablag‘larni mustaqil sarflash;

Universitet infratuzilmasiga servis xizmatlari ko‘rsatishning alohida turlari, jumladan bino va inshootlar, talabalar turar joylari, sport obyektlaridan foydalinish, ularni tozalash, ta‘mirlash, kompyuter texnikasi va telekommunikatsiya tarmoqlarini saqlash va yuridik xizmatlar ko‘rsatishni autsorsing shartlarida tashkil etish.

61. Qo‘srimcha ta’lim xizmatlarini ko‘rsatish, iqtisodiyot tarmoqlari mutaxassislarining malakasini oshirish va boshqa pullik xizmatlarni joriy etish Universitetning qo‘srimcha vazifasi bo‘lib hisoblanadi.

62. Universitet ilmiy, o‘quv va boshqa innovatsion ishlanmalarini tijoratlashtirish, shuningdek shartnomaga asosida qonun hujjatlarida ruxsat berilgan boshqa xizmat ko‘rsatishi va o‘zining ustavida belgilangan maqsadlariga mos keladigan doiralarda boshqa tadbirkorlik faoliyati bilan shug‘ullanishi mumkin.

Universitet asosiy vositalar va tovar-moddiy boyliklarni sotish, pullik kurslarni tashkil etish va boshqa turdagи xizmatlarni ko‘rsatish, Universitetning mol-mulkini ijara ga berishdan tushadigan barcha mablag‘larni mustaqil ravishda tasarruf qiladi.

63. Universitet o‘z faoliyati natijalarining buxgalteriya hisobini belgilangan tartibda amalga oshiradi, moliya va statistika hisobotlarini yuritadi.

X. Xalqaro hamkorlik

64. Universitet O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 20-apreldagi “Oliy ta’lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-2909-sen qarori va 2019-yil 8-oktabrdagi “O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi PF-5847-sen Farmoni hamda mazkur Ustavga muvofiq, xorijiy mamlakatlarning ta’lim va ilmiy markazlari, xalqaro jamg‘armalar va boshqa tashkilotlar bilan o‘zaro manfaatli hamkorlik aloqalarini o‘rnatish huquqiga ega.

Universitetda chet el fuqarolarini o‘qitish, qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish, chet el oliy ta’lim tashkilotlari bilan hamkorlikda qo‘shma ta’lim dasturlari asosida kadrlar tayyorlash, qo‘shma fakultetlar tashkil etish, universitet ilmiy-pedagogik xodimlarining xorijiy mamlakatlarda pedagogik va ilmiy-tadqiqot ishlarini amalga oshirish hamda universitet pedagog xodimlarining dunyoning rivojlangan mamlakatlari oliy ta’lim tashkilotlarida malaka oshirish va stajirovka o‘tashlari O‘zbekiston Respublikasining vakolatli davlat organlari va xorijiy davlatlarning ta’limini boshqarish bo‘yicha tegishli organlari o‘rtasida tuzilgan shartnomalar, shuningdek, Universitetning xorijiy davlatlarning ta’lim va ilmiy markazlari, xalqaro jamg‘armalar va boshqa tashkilotlar bilan qonunchilikka muvofiq belgilangan tartibda tuzilgan shartnomalari (bitim, memorandumlari), chet el fuqarolari va xorijiy yuridik shaxslar bilan bevosita tuzilgan shartnomalari asosida amalga oshiriladi.

65. Xalqaro faoliyatni amalga oshirishda Universitet quyidagi huquqlarga ega:

- Oliy ta’lim fan va innovatsiyalar vazirligi bilan kelishilgan holda ta’lim sohasidagi xalqaro nodavlat notijorat tashkilotlariga a’zo bo‘lish;
- xorijiy davlatlarning ta’lim va ilmiy markazlari, tashkilotlari bilan o‘zaro manfaatli hamkorlik qilish yuzasidan shartnomalar (bitim, memorandumlar) tuzish;
- xorijiy oliy ta’lim muassasalari va ilmiy markazlaridan yuqori malakali pedagog xodimlar va olimlarni dars mashg‘ulotlariga, hamkorlikda o‘quv adabiyotlari va ilmiy-tadqiqot ishlarini amalga oshirishga jalg‘ etish hamda qonunchilikda belgilangan tartibda va universitet tartib qoidalari asosida yuqori malakali xorijiy mutaxassis-olimlarni ishga qabul qilish;
- xorijiy hamkorlik ishtirokida Universitet tarkibiy bo‘linmalari (qo‘shma fakultetlar, qo‘shma ta’lim dasturlari, markazlar va boshqa bo‘linmalar)ni qonunchilikda ko‘zda tutilgan tartibda tashkil etish;

- Universitet pedagog xodimlari, doktorantlarini xorijiy mamlakatlardagi rivojlangan ta’lim muassasalariga malaka oshirish va stajirovkaga yuborish, falsafa doktori (PhD) va magistratura dasturlari bo‘yicha ta’lim olishlarini ta’minlash;
- Universitet talabalarini xorijiy mamlakatlarga stajirovka, amaliyot o‘tash, konferensiya va tanlovlarga yuborishni tashkil etish;
- Universitet va xorijiy oliy o‘quv yurtlari talabalari, tayanch doktorantlari va doktorantlar, pedagog xodimlar va ilmiy xodimlari bilan ikki tomonlama o‘zaro almashinuv dasturlarini tashkil etish;
- xorijiy fuqarolarni belgilangan tartibda Universitetga o‘qishga qabul qilish va ularning o‘qishlari uchun shart-sharoitlar yaratish;
- Universitet qonunchilikda belgilangan tartibda xorijiy mamlakatlarning institutlari va tashkilotlari bilan boshqa yo‘nalishlarda ham o‘zaro manfaatli hamkorlik aloqalarini o‘rnatish huquqiga ega.

O‘zbekiston Respublikasining xalqaro reytinglarga oid qonunlari, Prezident farmonlari, farmoyishlari, qarorlari, Vazirlar mahkamasining qarorlari, Oliy ta’lim fan va innovatsiyalar vazirligining hay’at qarorlari, buyruqlarini bajarilishini ta’minlash.

- Universitetning asosiy vazifasi strategik rivojlanish rejalarini ishlab chiqish, strategik dasturlarni amalga oshirishda va ularning bajarilishini baholash va kamchilik-yutuqlarni aniqlagan holda hisobotlar taqdim etish;
- Universitetning maqsadlarini, salohiyat va imkoniyatlarini takomillashtirish bo‘yicha rahbariyatga takliflar ishlab chiqish;
- Xalqaro reyting ko‘rsatgichlarida Universitetning bosqichma-bosqich maqsadli ko‘rsatgichlarini yaxshilash bo‘yicha chora tadbirlarni ishlab chiqish;
- QS, THE xalqaro reyting tashkilotlarining mutaxassislari bilan doimiy muloqot o‘rnatish hamda reytinglarda ishtirok etish uchun arizalar taqdim qilish;
- xalqaro reyting agentliklaridan Universitetning zarur ko‘rsatkichlarini oladi va uni doimiy monitoring qilib boradi;
- Dunyoning nufuzli TOP-1000 ta universitetlari ro‘yxatiga kirish uchun QS va THE tashkilotlari tomonidan talab qilinadigan ma’lumotlarni kiritishni nazorat qilish;

66. Universitet pedagog xodimlari hamda talabalarining chet el xizmat safarlari amaldagi qonunchilik hujjatlari, shuningdek, Oliy ta’lim fan va innovatsiyalar vazirligining tegishli idoraviy normativ-huquqiy hujjatlari asosida amalga oshiriladi.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktabrdagi “O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi PF-5847-son Farmonining 5-bandiga muvofiq, ta’lim sifatini yaxshilash borasidagi ilg‘or xorijiy tajribalarni o‘rganish va amaliyotga tatbiq etish jarayonlarini jadallashtirish maqsadida Universitet rektor va prorektorlarining xorijiy mamlakatlarga xizmat safariga chiqishini O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligini xabardor qilgan holda amalga oshiriladi. Bunda Universitet rahbar xodimlari tomonidan xorijiy mamlakatga xizmat safari oldidan asosiy ma’lumotlar, jumladan mamlakat nomi,

tashrif maqsadi va rejasi, safar natijalari yuzasidan esa Universitet kengashiga amalga oshirilgan ishlar va xarajatlar to‘g‘risida taqdim etilgan hisobot Universitet veb-saytiga joylashtiriladi.

67. Xorijiy safarlarga yuborilgan rahbar xodimlar, pedagog xodimlar, ilmiy xodimlar va talabalar (bakalavr va magistr) bajarish lozim bo‘lgan reja ishlarini bajarmagan va o‘z xatti-harakatlari bilan Universitet sha’niga putur yetkazgan hollarda ularga nisbatan qonunchilik asosida tegishli choralar ko‘riladi.

68. Universitet tashqi iqtisodiy faoliyatidan tushgan valyuta, moddiy tushumlar qonunchilikka binoan mazkur Ustavda belgilangan Universitet faoliyatini moddiy ta’minlash uchun ishlatiladi.

XI. Yakuniy qoidalar

69. Universitet O‘zbekiston Respublikasining qonunchiligidida belgilangan tartibda quyidagilarga javob beradi:

- ta’lim jarayonida o‘quv reja va o‘quv jarayoni jadvallarga muvofiq ta’lim dasturlari hajmini to‘liq bajarmaganligi;
- ta’lim jarayoni vaqtida Universitetda ta’lim oluvchilar va xodimlarning hayoti va sog‘lig‘i;
- ta’lim oluvchilar va xodimlarning huquq va erkinliklarining buzilganligi;
- amaldagi qonunchilikda nazarda tutilgan boshqa vazifalarni bajarmaganligi.

70. Universitet O‘zbekiston Respublikasining qonunchiligiga muvofiq qayta tashkil qilinishi yoki tugatilishi mumkin.

71. Ustav O‘zbekiston Respublikasining “Ta’lim to‘g‘risida”gi qonuniga muvofiq, O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi tomonidan tasdiqlanib, o‘rnatilgan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgandan so‘ng kuchga kiradi.

72. Universitet Ustaviga o‘zgartirish va qo‘sishchalar Universitet Kengashining qaroriga asosan kiritilib, vazirlik tomonidan tasdiqlanadi va davlat ro‘yxatidan o‘tkaziladi.